

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Уставно - правни основ

Уставно – правни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тачка 13 Устава Републике Србије којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II Разлози за доношење Закона о изменама и допунама закона

Закон о поштанским услугама („Службени гласник РС“, број 18/05) ступио је на снагу 4. марта 2005. године. Примена закона у пракси је отежана из више разлога.

Убрзани развој поштанског саобраћаја и неопходност регулисања тржишта поштанских услуга условили су потребу за усклађивањем Закона са позитивним законодавством Европске Уније (Директива 2002/39/ЕС Европског Парламента и Савета Европе), актима Светског поштанског савеза (акти донети на Конгресу у Букурешту октобра 2004. године - Резолуција Ц7 „UPU Policy and Action on Postal Reform and Development 2005-2008“) и захтевима Светске трговинске организације.

Од стране надлежних инспекцијских органа и стручњака за поштанске услуге предочена је потреба да се Закон измени и допуни, како би се олакшала примена Закона у пракси и надзор над применом Закона.

Републичка агенција за поштанске услуге основана је чланом 65. Закона, као независно регулаторно тело. Агенција, којој је овим законом између осталих послова поверено и доношење подзаконских аката, није почела са радом јер није изабран Савет Агенције. Непостојање подзаконских аката као инструмената за извршење овог закона, довело је до правног вакуума и појаве великог броја поштанских оператора који неовлашћено обављају поштанске услуге.

Из наведених разлога неопходно је приступити изменама и допунама закона.

III Образложење појединих одредаба закона

У члану 1. допуњен је члан 3. став 1. тачка 1) додата је реченица која дефинише појам преноса поштанских пошиљака, као скуп технолошких поступака које обавља поштански оператор од места пријема поштанске пошиљке до места уручења.

У члану 1. допуњен је члан 3. став 1 тачка 5) закона појмом збирне „consignment“ пошиљке дефинисане актима Светског поштанског савеза.

У члану 1. допуњен је члан 3. став 1. новом тачком 8а) којом је дефинисан појам штампане ствари.

У члану 1. члан 3. став 1. тачка 11) речи "декларацију садржине" замењују речи "на пошиљци или документу који прати пошиљку, опис садржине", чиме се ствара обавеза пошиљаоца да опише садржину пакета уместо да је декларише.

У члану 1. допуњен је члан 3. став 1. тачка 28) реченицом која дефинише појам поштарине за пренос поштанске пошиљке, тако што је прецизирано шта она обухвата, а везано за накнаду штете коју је оператор дужан да надокнади у случају прекорачења рокова уручења, губитка или оштећења поштанске пошиљке.

У члану 2. измењен је члан 6. став 1. закона у погледу обавезе поштанских оператора да при обављању поштанских услуга поступају у складу са својим посебним условима, обезбеде неповредивост поштанских пошиљака и тајност података.

У члану 3. допуњен је члан 7. закона, додавањем става 3. којим се прописује шта треба да садржи потврда о пријему регистроване пошиљке, како би пошиљалац, односно прималац поштанске пошиљке могао остварити своја права у случају губитка или оштећења регистроване поштанске пошиљке.

У члану 4. допуњен је члан 11. закона додавањем новог става 2. којим се даје могућност поштанском оператору да обављање поштанских услуга или појединих технолошких фаза може пренети уговором на трећа лица.

У члану 5. прецизиран је члан 12. став 1. закона тако што је извршено појашњење универзалне услуге, као услуге од општег интереса, јер се обавља на читавој територији по приступачним ценама и под једнаким условима за све кориснике. У том смислу, извршено је усклађивање са другим законима који регулишу делатности од општег интереса.

У члану 6. прецизиран је члан 13. став 1. тачка 2) закона који се односи на обављање универзалне услуге у унутрашњем и међународном пакетском саобраћају.

У члану 7. извршене су измене у члану 16. став 2. закона у погледу поверавања од стране јавног поштанског оператора, обављања појединих технолошких фаза универзалне поштанске услуге на трећа лица.

После става 2. додат је став 3. којим се прописује да послове издавања, продаје и повлачења из употребе поштанских марака обавља јавни поштански оператор уз сагласност Владе, у складу са Конвенцијом Светског поштанског савеза усвојеном на Конгресу у Букурешту, октобра 2004. године.

У члану 8. извршена је измена у члану 19. став 3. закона у погледу усклађивања са Директивом 2002/39/ЕС Европског Парламента и Савета Европе, у погледу лимита по маси и цени за резервисане поштанске услуге.

У члану 9. извршено је прецизирање члана 23. у погледу обавезе јавног поштанског оператора да предлог цена за резервисани сервис буде утврђен на бази методологије за формирање цена универзалних поштанских услуга коју доноси Агенција, уз сагласност Владе.

У члану 10. измењен је члан 24. закона тако што је досадашњи став 1. замењен са три нова става којима се прецизније дефинише обавеза јавног поштанског оператора у погледу рачуноводственог праћења и раздвајања трошкова резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга у оквиру универзалне услуге.

Посебним ставом је забрањено да јавни поштански оператор субвенционише услуге комерцијалног сервиса приходима од универзалних услуга. Такође је дефинисана могућност за остваривање права јавног поштанског оператора на евентуалну надокнаду губитка, када приходи од резервисаних и универзалних поштанских услуга не покривају њихове трошкове. Ово из разлога што је Законом прописана обавеза јавног поштанског оператора да универзалну поштанску услугу, као услугу од јавног интереса, обавља на читавој територији Републике Србије, по приступачним ценама и под једнаким условима за све кориснике.

У члану 11. измењен је члан 28. став 2. закона у погледу прецизирања обавеза поступања поштанског оператора са примљеним поштанским пошиљкама и документима која се на ту пошиљку односе.

У члану 12. допуњен је члан 29. став 2. закона прописивањем одговорности пошиљаоца ако преда поштанску пошиљку са садржајем чији је пренос забрањен законом, као и одговорност поштанског оператора ако прими, пренесе или уручи пошиљку за коју је имао сазнања да садржи забрањене предмете.

У члану 13. у члану 31. став 1. ствара се могућност да поштански оператори утврде и краће рокове за пренос и уручење поштанских пошиљака а законом се дефинишу само максимални рокови. Исправљена је техничка грешка у став 3. истог члана закона тако што се рокови односе на универзалну поштанску услугу, а не на резервисану. На тај начин отклоњена је контрадикторност става 3. у односу на став 1 и 2. који прописују рокове за пренос и уручење пошиљака из домена универзалне услуге.

У члану 14. извршено је прецизирање члана 47. закона који се односи на обавезу поштанског оператора да надокнади доказану штету насталу кривицом поштанског оператора. Прецизирање је извршено у складу са Конвенцијом Светског поштанског савеза која прописује да се индиректна штета и нереализована добит не узимају у обзир приликом утврђивања висине накнаде штете коју треба исплатити.

У члану 15. допуњен је члан 62. закона тако да у делу надлежности и овлашћења у области поштанских услуга у Републици Србији, поред Владе, Министарства и Републичке агенције за поштанске услуге остварује и овлашћени јавни поштански оператор.

У члану 16. промењен је члан 64. којим се утврђује да Министарство спроводи политику Владе у области поштанских услуга, прописује и утврђује услове за отпочињање обављања делатности, прописује услове за одржавање и унапређење обављања универзалне поштанске услуге и врши надзор над применом закона и прописа донетих на основу закона.

Такође, Министарство утврђује план издавања пригодних поштанских марака и вредносница, као и мотиве редовних издања поштанских марака и вредносница.

Промена је извршена у складу са Конвенцијом Светског поштанског савеза, јер поштанске марке представљају израз суверенитета државе и мотиви поштанских марака морају бити у вези са културним идентитетом државе и од значаја за државу.

У члану 17. измењен је члан 66. став 1. закона променом тачке 12) којом се Агенцији поверава утврђивање методологије за формирање цена универзалних поштанских услуга. Тачка 14) је избрисана јер је су послови око издавања поштанских марака пренети на јавног поштанског оператора, Министарство и Владу чланом 7. и чланом 16. Нацрта.

У члану 18. проширен је члан 68. закона додавањем става 8. којим се даје могућност Влади да поднесе предлог за опозив Савета Народној скупштини у случају неизвршавања законом прописаних обавеза.

У члану 19. измењен је члан 69. закона у складу са новонасталом ситуацијом, односно непостојањем Државне заједнице СЦГ.

У члану 20. после члана 76. додат је члан 76а. Којим се утврђује обавеза поштанских оператора да достављају тражене податке везане за обављање поштанских услуга Агенцији.

У члану 21. извршена је допуна члана 80. став 3. закона у погледу достављања потребне документације ради доказивања испуњености услова за обављање поштанске делатности од стране поштанског оператора.

У члану 22. проширен је члан 85. закона додавањем става 4. којим се децидно утврђује непреносивост дозволе.

У члану 23. допуњен је члан 90. закона у погледу овлашћења инспектора да у случају отуђења дозволе, преношења на треће лице или поступања супротно одобрењу садржаном у дозволи, исту може привремено одузети.

У члану 24. брисањем става 2. из члана 92. закона извршено је усклађивање рокова за доношење другостепеног решења са роковима предвиђеним процесним законом.

У члану 25. промењен је члан 96. став 1. закона увођењем санкција за повреду члана 24. закона.

У члану 26. извршено је прецизирање члана 97. закона у погледу казни за не извршавање обавеза поштанског оператора да у потпуности поступа у складу са својим посебним условима, као и санкција за пошиљаоца или поштанског оператора ако преда односно прими, пренесе или уручи поштанску пошиљку чија је садржина забрањена. Истим чланом се уводи санкција ако поштански оператор не достави податке Агенцији (члан 76а).

У члану 27. извршено је прецизирање члана 98. закона у погледу санкција за не извршавање обавеза поштанског оператора-предузетника, да у потпуности поступа у складу са својим посебним условима, односно обавеза дефинисаних члановима 29, 37 и 76а.

У члану 28. извршено је прецизирање члана 99. закона у погледу санкција за не извршавање обавеза поштанског оператора-физичко лице, да у потпуности поступа у

складу са својим посебним условима, односно обавеза дефинисаних члановима 29, 37 и 76а.

У члану 29. извршено је додавање члана 99а, 99б и 99в, којима се допуњује текст закона увођењем мандатних казни, коју на лицу места изриче и наплаћује инспектор.

У члану 30. у члану 104. став 1. закона, прецизира се обавеза поштанских оператора да ускладе своје пословање и обављање делатности у области поштанских услуга у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

У члану 31. измењен је члан 105. закона тако што је извршено усклађивање са Директивом 2002/39/ЕС Европског Парламента и Савета Европе, у погледу лимита по маси и цени за резервисане поштанске услуге.

У члану 32. додат је нови члан 105а којим се дефинише да поједине послове, који се поверавају Агенцији, обавља Министарство до конституисања Савета Агенције.

У члану 33. исправља се штампарска грешка у члану 107. закона, јер набројани прописи престају да важе ступањем на снагу аката из члана 106. а не из члана 104. закона.

У члану 34. после члана 107. закона додата су два нова члана 107а и 107б . чиме је извршена промена у складу са новонасталом ситуацијом, односно раздруживањем Државне заједнице СЦГ и доношењем републичког закона којим се регулише обављање поштанских услуга.

IV Средства за спровођење закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити посебна средства у Буџету Републике Србије.